

Οκταβιανός Αύγουστος PRINCIPATUS

Πολίτευμα και
στρατιωτικές
μεταρρυθμίσεις

Στη γραμμή του χρόνου

μέχρι 2000 π.Χ.	Οι Λίγουρες κατοικούν στην Ιταλική Χερσόνησο
περ. 2000 π.Χ.	Ιταλικά φύλα εγκαθίστανται στην κεντρική Ιταλία
8 ^{ος} αι.	Οι Ετρούσκοι εγκαθίστανται στην κεντρική – οι Έλληνες στη νότια Ιταλία
753 π.Χ.	Ίδρυση της Ρώμης
753-509 π.Χ.	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
509 π.Χ.	Εξέγερση των πατρικίων. Αρχίζει η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (RES PUBLICA)
146 π.Χ.	Οι Ρωμαίοι ισοπεδώνουν την Καρχηδόνα και την Κόρινθο.
90-88 π.Χ.	Κυρίαρχοι στη Δυτική Μεσόγειο και την Ελλάδα Συμμαχικός πόλεμος και ενοποίηση της Ιταλίας.
48 π.Χ.	Ο Ιούλιος Καίσαρ γίνεται δικτάτωρ
31 π.Χ.	Ναυμαχία του Ακτίου. Ο Οκταβιανός νικά τον Αντώνιο. Τέλος της Δημοκρατίας.
.	

Αύγουστος και ηγεμονία (Principatus)

- ▶ Ο Αύγουστος
 - Συγκεντρώνει σταδιακά όλες τις εξουσίες στο πρόσωπό του
 - Εγκαθιδρύει μια μορφή μοναρχικού πολιτεύματος
 - Το πολίτευμα ονομάζεται PRINCIPATUS (< princeps = πρώτος πολίτης)

Ο ρόλος του στρατού στο Principatus

- ▶ Ο στρατός είναι στήριγμα του μονάρχη
- ▶ Ο Αύγουστος γνωρίζει ότι:
 - Ο στρατός είχε πρωταγωνιστήσει στις εμφύλιες συγκρούσεις
 - Ο ρόλος του στρατού είναι πολύ σημαντικός για τη φύλαξη των συνόρων, αλλά...
 - Είναι αναγκαίο ο στρατός να προστατεύει και τον πρώτο πολίτη

Πώς οργανώνει ο Αύγουστος τον στρατό

Σύνορα:
Μόνιμες
στρατιωτικές
βάσεις

- Το μεγαλύτερο μέρος του στρατού
- Επικίνδυνα σύνορα: Ευφράτης, Δούναβης, Ρήνος

Ρώμη:
Πραιτωριανοί

- 9 μονάδες X 1000 άτομα
- Ήταν η προσωπική φορά του πραιτωρίου (παλαιότερα έδρα του στρατηγού) – Πραιτωριανοί

Πώς οργανώνει ο Αύγουστος τον στρατό

Σύνορα:
Μόνιμες
στρατιωτικές
βάσεις

- Ο στρατός παραμένει πιστός στον αυτοκράτορα την περίοδο του Αυγούστου
- Ο αριθμός μόλις έφτανε για να φυλαχθούν τα σύνορα (4.000 χλμ.)

Ρώμη:
Πραιτωριανοί

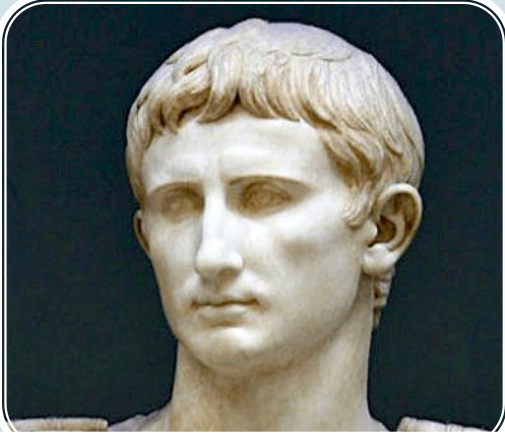
- Πιστοί στον αυτοκράτορα
- Σταδιακά γίνονται επικίνδυνοι, αφού μπορούν να ανεβάζουν – κατεβάζουν αυτοκράτορες ανάλογα με τις επιθυμίες τους

Πραιτωριανοί

Οι δυνάμεις που δρουν στο Principatus

Princeps

Ο πρώτος πολίτης έχει το δικαίωμα να δρα ως βασιλιάς

Σύγκλητος

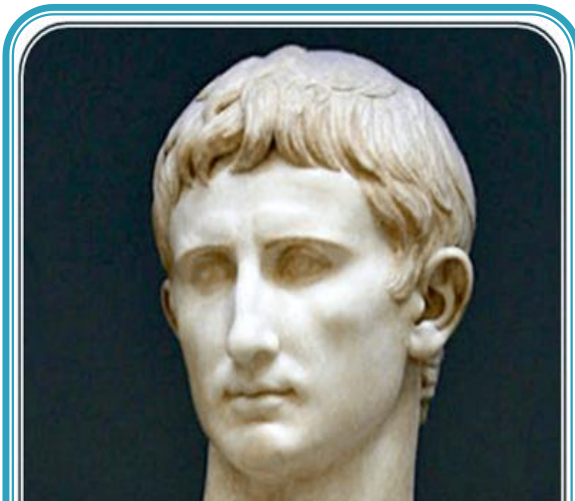
Εμπλέκονται στην άσκηση της εξουσίας: Κάποιες φορές παρεμβαίνουν δραστικά, όταν ο αυτοκράτορας είχε μειωμένες ικανότητες

Στρατός

Δυναρχία: Princeps + Σύγκλητος

- ▶ Το πολίτευμα είναι μια **δυναρχία** (= 2 άρχουν) εξουσιών.

Πρώτος
πολίτης

Σύγκλητος

Προβλήματα

- ▶ 1. Οι αρμοδιότητες δεν είναι καθορισμένες με σαφήνεια – δημιουργούνται προστριβές
- ▶ 2. Τι θα γίνει με τη διαδοχή του πρώτου πολίτη;
 - Δεν ήταν θεσμοθετημένο
 - Η κληρονομική διαδοχή αντίθετη με την παράδοση της *res publica* (= εξουσίες με την ψήφο του λαού)

Πώς ορίζεται ο αυτοκράτορας;

- ▶ Αρχικά: Ο ίδιος, όσο ζει, ορίζει τον διάδοχό του (από σεβασμό στο πρόσωπο του αυτοκράτορα)
- ▶ Όταν πέθαινε χωρίς να έχει ορίσει: Κάποιος από τους συγγενείς του
- ▶ Η Σύγκλητος επικυρώνει ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΣ την εκλογή του αυτοκράτορα
- ▶ Ο θεσμός του αυτοκράτορα στη Ρώμη διαφέρει
 - Από τους μονάρχες των ελληνιστικών κρατών
 - Από τους μονάρχες των ανατολικών λαών

Επέκταση των συνόρων

- ▶ 1. Ο Αύγουστος ενδιαφέρθηκε κυρίως για την εσωτερική οργάνωση του κράτους.
- ▶ 2. Ωστόσο, επέκτεινε και εκείνος το ρωμαϊκό κράτος: [Νότος: Αίγυπτος, Βορράς: σημερινή Αυστρία, Γερμανία]. Σύνορα ο Δούναβης και ο Ρήνος
- ▶ 3. Τα σύνορα της Ρώμης: Νότος: Σαχάρα, Βορράς: Δούναβης – Ρήνος, Ανατολή: Ευφράτης, Δύση: Ατλαντικός.
- ▶ 4. Ο Αύγουστος εφαρμόζει πολιτική εκρωμαϊσμού των κατακτημένων περιοχών.

Ποια σημερινά κράτη
βρίσκονται στα εδάφη της
Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας

Πολιτισμός

- ▶ Βασικά στοιχεία για τον πολιτισμό της εποχής:
 - Προσπάθεια για αναβίωση των παραδοσιακών αξιών.
 - Στη συνέχεια, λατρεία της κρατικής εξουσίας. Θεοποίηση του αυτοκράτορα και της Ρώμης.
 - Επίδραση του ελληνικού πολιτισμού. «Χρυσός αιώνας» του Αυγούστου (80 π.Χ. – 14 μ.Χ.)
 - Σπουδαία λογοτεχνικά έργα (ιστορία, ποίηση (επική και λυρική), ρητορεία
 - Σπουδαία αρχιτεκτονικά έργα, λαμπρά μνημεία, γλυπτική και ζωγραφική.